

Toelichting bij de geconsolideerde winst- en-verliesrekening over 2021

12. Netto-omzet

Tabel 53

Bedragen in duizenden euro's	2021	2020
Reizigersopbrengsten	173.970	180.382
Contractopbrengsten *	10.034	14.761
Contractopbrengst exploitatie veren **	16.320	16.022
Contractopbrengst dagelijks onderhoud en beheer infrastructuur **	47.315	45.869
Contractopbrengst meerjarenvervangingsplan infrastructuur tram en metro **	26.625	24.024
Opbrengst uit werken voor derden	32.322	41.986
Totaal	306.586	323.044
Waarvan: mutatie in onderhanden projecten	5.698	8.749
Totaal	312.284	331.793

Reizigersopbrengsten

De coronapandemie heeft ook in 2021 grote gevolgen gehad voor de reizigersopbrengsten. Deze zijn € 6,4 miljoen lager dan in 2020 en € 157,8 miljoen lager dan in 2019.

Contractopbrengsten

De contractopbrengsten aangeduid met een * betreffen het contract exploitatie openbaar vervoer inclusief sociale veiligheid met Vervoerregio Amsterdam. Contractopbrengsten met ** betreffen de contractopbrengsten van gemeente Amsterdam voor € 90,3 miljoen (2020: € 85,9 miljoen).

De gehele omzet wordt in Nederland, in de regio Amsterdam, gerealiseerd.

13. Overige bedrijfsopbrengsten

Het grootste deel van de overige bedrijfsopbrengsten bestaat uit de beschikbaarheidsvergoeding 2021 van € 156,9 miljoen (2020: € 127,0 miljoen).

De overige bedrijfsopbrengsten betreffen verder de kapitaallastenvergoeding van Vervoerregio Amsterdam, een vergoeding van Trans Link Systems BV voor oplaadtransacties op de OV-chipkaarten en schade-uitkeringen.

14. Kosten voor grond- en hulpstoffen

Tabel 54

Bedragen in duizenden euro's	2021	2020
Materiaalverbruik en voorraadkosten	17.236	18.344
Inventariskosten	2.955	2.272
Overige grond- en hulpstoffen	961	1.658
Totaal	21.152	22.274

15. Kosten uitbesteed werk en overige externe kosten

Tabel 55

Bedragen in duizenden euro's	2021	2020
Tijdelijk ingehuurd personeel	36.099	39.938
Uitbesteed werk aannemers	30.804	25.378
Diensten door derden	42.992	39.049
Energiekosten	19.893	20.184
Belastingen en verzekeringen	7.125	6.981
Huur	2.874	2.550
Transportkosten	954	1.213
Diverse bedrijfskosten	17.407	20.006
Dotatie voorzieningen	33	-
Totaal	158.181	155.299

16. Lonen en salarissen

Tabel 56

Bedragen in duizenden euro's	2021	2020
Salarissen	200.892	202.714
Overige personeelskosten	6.305	5.328
Totaal	207.197	208.042

Tabel 57 **Personeelsaantallen**

	2021	2020
FTE (jaargemiddelde)	3.350	3.506
FTE (ultimo jaar)	3.239	3.463
Aantal eigen personeelsleden (jaargemiddelde)	3.561	3.718
Aantal eigen personeelsleden (ultimo jaar)	3.444	3.672

Hiervan waren 0 werknemers werkzaam buiten Nederland (2020 0).

Aan bezoldigingen met inbegrip van pensioenlasten als bedoeld in artikel 2:383 lid 1 BW, is in het boekjaar ten laste gekomen van de onderneming en zijn dochtermaatschappijen voor bestuurders en voormalige bestuurders een bedrag van:

Tabel 58 **Bezoldiging statutaire directie en commissarissen**

Bedragen in duizenden euro's	2021	2020
Algemeen directeur*		
* Reguliere beloning	180	43
* Mobiliteitsvergoeding	5	1
* Pensioenlasten	24	6
* Compensatie pensioenregeling	-	-
Algemeen directeur		
* Reguliere beloning	-	12
* Mobiliteitsvergoeding	-	-
* Pensioenlasten	-	2
* Compensatie pensioenregeling	-	1
Financieel directeur		
* Reguliere beloning	179	173
* Mobiliteitsvergoeding	6	6
* Pensioenlasten	24	22
* Compensatie pensioenregeling	-	-
Directeur Techniek en Operatie		
* Reguliere beloning	181	180
* Mobiliteitsvergoeding	4	4
* Pensioenlasten	24	22
Totaal statutaire directie	627	472
Commissarissen	121	111
Totaal	748	583

* De huidige algemeen directeur is per 1 oktober 2020 in dienst gekomen ter vervanging van de op 27 januari 2020 uit dienst getreden algemeen directeur.

17. Sociale lasten en pensioenlasten

Tabel 59

Bedragen in duizenden euro's	2021	2020
Premies sociale verzekeringen	25.802	26.128
Pensioenbijdragen	30.827	31.596
Totaal	56.629	57.724

De pensioenbijdragen betreffen vooral de premie voor de ouderdomspensioenregeling die is ondergebracht bij ABP.

18. Afschrijvingen op (im)materiële vaste activa

Tabel 60

Bedragen in duizenden euro's	2021	2020
Afschrijvingen	65.944	62.686
Boekresultaat desinvesteringen	798	-36
Amortisatie investeringsbijdragen	-40.884	-42.425
Totaal	25.858	20.225

De samenstelling van de posten afschrijvingen op (im)materiële vaste activa en amortisatie van investeringsbijdragen is te vinden in de toelichting op de balans met betrekking tot de immateriële en materiële vaste activa. Het boekresultaat desinvesteringen betreft het afboeken van de restwaarde bij desinvesteringen en de opbrengst bij eventuele verkoop.

19. Overige bedrijfskosten

Tabel 61

Bedragen in duizenden euro's	2021	2020
Vrijval voorzieningen	-	-27
Totaal	-	-27

De vrijval uit 2020 betreft de herijking van de voorziening instandhoudingsverplichtingen. In 2021 is sprake van een dotatie vanwege de herijking.

Honorarium accountantsorganisatie

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountantshonoraria ten laste van het resultaat gebracht:

Tabel 62

Bedragen in duizenden euro's	2021 KPMG	2020 KPMG
Controle van de jaarrekening	380	371
Andere controlewerkzaamheden	149	133
Totaal controlewerkzaamheden	529	504
Fiscale advisering	48	-
Overige advisering	72	-
Totaal	649	504

Bovenstaande honoraria betreffen de werkzaamheden die bij de vennootschap en de in de consolidatie betrokken maatschappijen zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en onafhankelijke externe accountants zoals bedoeld in artikel 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties) en de in rekening gebrachte honoraria van het gehele netwerk waartoe de accountantsorganisatie behoort die kunnen worden toegerekend aan het verslagjaar.

20. Financiële baten en lasten

Tabel 63

Bedragen in duizenden euro's	2021	2020
Financiële baten	-201	-150
Financiële lasten	2.705	1.929
Totaal	2.906	2.079

De financiële baten zijn negatief vanwege negatieve rente.

21. Vennootschapsbelasting

Met betrekking tot verliezen van de fiscale eenheid gold tot en met 2021 een termijn van zes jaar voor voorwaartse verlies verrekening. Deze termijn is komen te vervallen. Verliezen uit boekjaren die beginnen op 1 januari 2013 of later, zijn onbeperkt voorwaarts verrekenbaar. Een uitgestelde belastingvordering wordt opgenomen voor zover het op basis van prognoses waarschijnlijk is dat in de toekomst voldoende belastbare winsten beschikbaar zullen zijn die voor de realisatie van de actiefpost kunnen worden aangewend. De prognoses zijn gebaseerd op het meest recente meerjarenplan.

Ten aanzien van de grondslag voor het belastbaar bedrag binnen de fiscale eenheid is GVB momenteel nog in bespreking met de Belastingdienst. Er is nog geen duidelijkheid over de uitkomst. In de jaarrekening heeft GVB rekening gehouden met de beste inschatting rondom de grondslag en de te betalen vennootschapsbelasting, rekening houdend met commercieel is fiscaal resultaat.

Tabel 64

Bedragen in duizenden euro's	2021	2020
GVB Holding NV vennootschappelijk	3	-23
GVB groepsmaatschappijen	1.257	-1.027
Totaal	1.260	-1.050
Toepasselijk belastingtarief	25,0%	25,0%
Effectief belastingtarief	19,5%	30,3%

Het toepasselijke belastingtarief is het van toepassing zijnde statutaire Nederlandse vennootschapsbelastingtarief. Het effectieve belastingtarief wijkt af van het toepasselijke belastingtarief. De verschillen betreffen:

Tabel 65

Bedragen in duizenden euro's	2021	2020
Resultaat voor belastingen	6.466	-3.466
Belasting o.b.v. toepasselijk belastingtarief	-1.617	866
Belasting o.b.v. effectief belastingtarief	-1.260	1.050
Verschil	357	184
Verschil betreft:		
Permanente verschillen (niet aftrekbare kosten)	-152	-165
Cost-plus-methode GVB Activa BV	-3	-1
Toepassing objectvrijstelling GVB Veren BV	512	350
Totaal	357	184

Risicobeheersing

De onderneming maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de onderneming blootstelt aan markt-, valuta-, rente-, kasstroom-, krediet-, en liquiditeitsrisico's. Om deze risico's te beheersen heeft de onderneming een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markt en daarmee de financiële prestaties van de onderneming te beperken. De onderneming zet geen afgeleide financiële instrumenten in.

Renterisico

GVB loopt renterisico over het spaarsaldo onder de liquide middelen en rentedragende vorderingen en schulden.

Kredietrisico

GVB heeft een significante concentratie van zijn opbrengstenstroom bij gemeente Amsterdam en Vervoerregio Amsterdam, beide overheidsinstellingen. In december heeft GVB met de gemeente en Vervoerregio Amsterdam een akkoord over een herverdeling van taken en verantwoordelijkheden gesloten. Deze nieuwe structuur, die is ingegaan op 1 januari 2022, betekent onder meer dat Vervoerregio Amsterdam behalve opdrachtgever nu ook medeaandeelhouder is, en dat GVB niet alleen uitvoerder is, maar ook beheerder. Het kredietrisico van GVB is hierdoor nihil. De liquide middelen staan uit bij banken met minimaal een A-rating. Zowel in 2019 als in 2020 heeft GVB externe financiering afgesloten als gevolg van vernieuwde afspraken met Vervoerregio Amsterdam rondom de aanschaf van en vergoedingen voor het materieel. Deze financiering heeft er toe geleid dat het risicoprofiel en balansratio's rondom krediet zijn gewijzigd ten opzichte van voorgaande jaren. GVB ontvangt een kapitaallasten vergoeding vanuit Vervoerregio Amsterdam, waardoor het kredietrisico minimaal is.

Marktrisico, liquiditeitsrisico, kasstroomrisico en overige risico's

GVB heeft contractuele afspraken met gemeente Amsterdam en Vervoerregio Amsterdam over de jaarlijkse subsidies voor de exploitatie van het openbaar vervoer en het beheer & onderhoud van de railinfrastructuur over de periode tot en met 2024 en over de financiering van de investeringsverplichtingen door middel van kredietfaciliteiten bij derden. Een verdere uiteenzetting over de subsidiestromen is opgenomen bij de toelichting op de continuïteit. GVB loopt geen risico's ten aanzien van buitenlandse valuta en maakt geen gebruik van derivaten en soortgelijke financiële instrumenten.

Gebeurtenissen na balansdatum

Op 1 januari 2022 is de Overeenkomst Beheer & Onderhoud Railinfrastructuur tussen gemeente Amsterdam, afdeling Metro en Tram en GVB komen te vervallen.

Met ingang van 1 januari 2022 is de nieuwe OV-Governance van kracht. Vanaf 1 januari 2022 is Vervoerregio Amsterdam de opdrachtgever voor alle beheer- en onderhoudsactiviteiten van de railinfrastructuur en is dochteronderneming GVB Infra BV opdrachtnemer. Hiervoor is voor de looptijd van 13 jaar de Asset Management Railinfra Overeenkomst (AMRI) gesloten tussen Vervoerregio Amsterdam en GVB Infra BV (de statutaire entiteit van het Railinfrabedrijf). De tram- en metro-infrastructuur blijft in eigendom van gemeente Amsterdam.